

Lesvoorbereidingsformulier IVL-Pabo met uitleg

Een toelichting op de verschillende onderdelen staat steeds beschreven in de kaders.

De student bereidt zijn lessen voor door het lesvoorbereidingsformulier compleet in te vullen en deze voorafgaand aan de les te delen met zijn werkplekbegeleider.

De student schrijft alleen op wat voor deze specifieke les relevant en noodzakelijk is om te weten of om rekening mee te houden. De student gebruikt waar mogelijk vaktermen zoals aangeboden door de verschillende vakken op de Pabo. Bij iedere stap staan aandachtspunten beschreven die de student gebruikt bij het invullen van de voorbereiding. Deze aandachtspunten geven de werkplekbegeleider tevens houvast bij het lezen van de voorbereiding en het reflecteren op de les.

Persoonlijk leerdoel & bekwaamheidseisen

Persoonlijk leerdoel

Het persoonlijke leerdoel waaraan de student werkt tijdens deze les/situatie.

Bekwaamheidseisen

De bekwaamheidseisen waaraan de student werkt tijdens deze les/situatie. Het niveau van de bekwaamheidseis wordt aangegeven (niveau 1, 2, 3 of 4). In de stagehandeling is niveaubeschrijving voor de vier niveaus te vinden en een overzicht van de verschillende bekwaamheidseisen met een uitwerking van de verschillende niveaus. Een student kan aan meerdere bekwaamheidseisen tegelijkertijd werken.

Algemeen

Beginsituatie

Om de juiste keuzes te kunnen maken bij het ontwerpen van de les, is het belangrijk om de beginsituatie goed in kaart te brengen. Er wordt aangegeven op welke eerder behandelde stof/doelen de leerstof en lesdoelen aansluiten. Er wordt aangegeven op welke manier de leerstof en lesdoelen aansluiten bij de reeds aanwezige kennis en ervaringen van de leerlingen?

Leerstof en lesdoelen

Beschreven wordt over welke leerstof de onderwijsactiviteit gaat en wat het lesdoel is. Wat de leerlingen (concreet) moeten kennen en/of kunnen aan het einde van de les wordt ook omschreven. Deze doelen zijn SMART omschreven. De student kan gebruik maken van de taxonomie van Bloom.

Didactisch model/didactisch principe

Bij de keuzes die de student maakt t.a.v. het didactisch handelen, kan de student zich baseren op een didactisch model/principe. Als de student een didactisch model/principe gebruikt, wordt hier genoteerd welke.

Bronvermelding

Baseert de student de les op een (onderdeel van een) bestaande les, bijvoorbeeld een methodeles, dan wordt hier aangegeven welke bron is gebruikt. Heeft de student zelf een les ontworpen, dan wordt hier aangegeven welke bron is gebruikt.

Inleiding van de les

Duur

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Hoeveel tijd is er beschikbaar? Hoeveel tijd heb ik nodig?

Didactisch handelen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Het lesverloop: Wat doe ik achtereenvolgens en wat doen de leerlingen? Op welke manier controleer ik begrip? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3) Op welke manier geef ik feedback? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Kenmerken van de fase van het gekozen didactisch model/principe;
Subdoel om tot het lesdoel te komen;
Pakkende opening/activeren;
Terugblik en koppeling voorgaande les(sen);
Voorkennis ophalen;
Uitleggen lesdoelen (verantwoording);
Beeldrijke start, informeren (beeldend);
Lesverloop behandelen;
(Activerende) werkvorm;
Aandacht vasthouden;
Leeftijdsspecifieke kenmerken (op welke manier leren de lln);
Samenwerken/coöperatief leren (groeperingsvorm);
Beeldvormers (wereldvakken);
Etc.

Pedagogisch handelen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Hoe zorg ik voor een veilig pedagogisch klimaat? Hoe communiceer ik (dit) met de leerlingen? Met welke waarden, normen, regels en afspraken houd ik rekening/moet ik rekening houden? Op welke manier pas ik mijn onderwijs aan op de basisbehoeften (relatie, competentie, autonomie) van de verschillende (individuele) leerlingen? (adaptief onderwijs, vanaf niveau 2).

De student kan rekening houden met/denken aan:

Stimuleren van leerlingen om actief deel uit te maken van de groep;
Welbevinden;
Emotionele veiligheid;
Sociale veiligheid;
Sensitieve responsiviteit;
Pedagogische tact;
Acceptatie;
Sociaal-emotionele ondersteuning;
Contact maken;
Verbale en non-verbale communicatie;
Interactiepatronen;
Basiscommunicatie;
Actief luisteren;
Ik-boodschap;
Metacommunicatie;
Etc.

Leefwereld/belevingswereld

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Houd ik in deze lesfase rekening met de leefwereld/belevingswereld van de leerlingen? Hoe?

De student kan rekening houden met/denken aan:

De etnische, sociale en culturele achtergrond van de leerlingen (Diversiteit) (Leefwereld);
De taalontwikkeling/woordenschat van de (individuele) leerlingen (Leefwereld);
De ontwikkelingsfase waarin de leerlingen zitten (Belevingswereld);
Op welke manier deze leeftijdsgroep leert (Belevingswereld);
De actualiteit, rages, interesses, hobby's, etc. en de manier waarop leerlingen de wereld beleven (Belevingswereld).

Differentiatie

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Op welke manier differentieer ik? (vanaf niveau 2) Op welke manier pas ik mijn onderwijs aan op de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen? (vanaf niveau 2) Welke vragen stel ik aan welke leerlingen? (vanaf niveau 2)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Het taalniveau en de woordschat van de individuele leerling;

Differentiatie in lesstof, tempo, niveau, verwerking, materiaal, samenwerking (wie werkt met wie? groeperingsvorm) of in belangstelling;

Scaffolding;

Pre-teaching;

Verskillende leerstijlen;

Etc.

Materialen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Welke materialen gebruik ik tijdens deze lesfase?

Kern van de les: instructie

Duur

Zie fase; Inleiding van de les.

Didactisch handelen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Het lesverloop: Wat doe ik achtereenvolgens en wat doen de leerlingen? Welke instructie geef ik? Hoe ga ik de stof duidelijk uitleggen?

Op welke manier controleer ik begrip? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3) Op welke manier geef ik feedback? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Kenmerken van de fase van het gekozen didactisch model/principe;

Subdoel om tot het lesdoel te komen;

Modelleren van denkstappen;

Betekenisvolle voorbeelden;

(Korte) opdracht/oefenstof;

(Activerende) werkvorm;

Aandacht vasthouden;

Leeftijdsspecifieke kenmerken (op welke manier leren de leerlingen);

Samenwerken/coöperatief leren (groeperingsvorm);

Beeldvormers (wereldvakken);

Werkproces, veiligheid en gebruik t.a.v. gereedschappen en materialen;

Etc.

Pedagogisch handelen

Zie fase; Inleiding van de les.

Leefwereld/belevingswereld

Zie fase; Inleiding van de les.

Differentiatie

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Op welke manier differentieer ik? (vanaf niveau 2) Op welke manier pas ik mijn onderwijs aan op de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen? (vanaf niveau 2) Welke vragen stel ik aan welke leerlingen? (vanaf niveau 2)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Het taalniveau en de woordschat van de individuele leerling;

Instructieafhankelijke, -gevoelige en -onafhankelijke leerlingen;

Differentiatie in lesstof, tempo, niveau, verwerking, materiaal, samenwerking (wie werkt met wie? groeperingsvorm) of in belangstelling;

Scaffolding;

Pre-teaching;

Verlenginstructie;

Gedifferentieerde instructie (bijvoorbeeld afschilprincipe);

Verskillende leerstijlen;

Etc.

Materialen

Zie fase; Inleiding van de les.

Kern van de les: verwerking

Duur

Zie fase; Inleiding van de les.

Didactisch handelen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Het lesverloop: Wat doe ik achtereenvolgens en wat doen de leerlingen? Hoe zorg ik dat de leerlingen gelijk beginnen en ononderbroken kunnen werken? Op welke manier controleer ik begrip? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3) Op welke manier geef ik feedback? (Voor voltijdopleiding vanaf semester 3)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Kenmerken van de fase van het gekozen didactisch model/principe;

Subdoel om tot het lesdoel te komen;

(Activerende) werkvorm;

Aandacht vasthouden;

Leeftijdsspecifieke kenmerken (op welke manier leren de leerlingen);

Samenwerken/coöperatief leren (groeperingsvorm);

Beeldvormers (wereldvakken);

Begeleiden van het creatieve proces;

Werkproces, veiligheid en gebruik t.a.v. gereedschappen en materialen;

Etc.

Pedagogisch handelen

Zie fase; Inleiding van de les.

Leefwereld/belevingswereld

Zie fase; Inleiding van de les.

Differentiatie

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Op welke manier differentieer ik? (vanaf niveau 2) Op welke manier pas ik mijn onderwijs aan op de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen? (vanaf niveau 2) Welke vragen stel ik aan welke leerlingen? (vanaf niveau 2)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Het taalniveau en de woordschat van de individuele leerling;

Instructieafhankelijke, -gevoelige en -onafhankelijke leerlingen;

Specifiek/aangepast materiaal (voor individuele leerlingen);

Differentiatie in lesstof, tempo, niveau, verwerking, materiaal, samenwerking (wie werkt met wie? groeperingsvorm) of in belangstelling;

Scaffolding;

Verskillende leerstijlen;

Etc.

Materialen

Zie fase; Inleiding van de les.

Afsluiting en overgang

Duur

Zie fase; Inleiding van de les.

Didactisch handelen

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Het lesverloop: Wat doe ik achtereenvolgens en wat doen de leerlingen? Op welke manier kom ik terug op het lesdoel dat centraal stond? (Voor voltijdopleiding vanaf thema 3) Op welke manier sluit ik de les af? Welke vragen stel ik aan de leerlingen om te beoordelen of het lesdoel behaald is (product)? (Voor voltijdopleiding vanaf thema 3) Welke vragen stel ik aan de leerlingen om te beoordelen hoe ze de les hebben ervaren (proces)? (Voor voltijdopleiding vanaf thema 3) Op welke manier zorg ik voor de soepele overgang naar een volgende les/situatie? (Voor voltijdopleiding vanaf thema 3)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Kenmerken van de fase van het gekozen didactisch model/principe;

Opruimen, schoonmaken en ordenen;

Presenteren van gemaakt werk;

Beschouwingsvragen (nabeschouwingsfase beeldend);

(Activerende) werkvorm;

Leeftijdsspecifieke kenmerken (op welke manier leren de leerlingen);

Samenwerken/coöperatief leren (groeperingsvorm);

Reflecteren met leerlingen;

Controleren van begrip;

Geven van feedback;

Etc.

Pedagogisch handelen

Zie fase; Inleiding van de les.

Leefwereld/belevingswereld

Zie fase; Inleiding van de les.

Differentiatie

De student beschrijft hier de volgende zaken:

Op welke manier differentieer ik? (vanaf niveau 2) Op welke manier pas ik mijn onderwijs aan op de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen? (vanaf niveau 2) Welke vragen stel ik aan welke leerlingen? (vanaf niveau 2)

De student kan rekening houden met/denken aan:

Het taalniveau en de woordschat van de individuele leerling;

Differentiatie in lesstof, tempo, niveau, verwerking, materiaal, samenwerking (wie werkt met wie? groeperingsvorm) of in belangstelling;

Scaffolding;

Verschiede leerstijlen;

Etc.

Materialen

Zie fase; Inleiding van de les.

Voor sommige lessen is het handig om de opzet van de klas op te nemen in je voorbereiding. Bijvoorbeeld voor een les bewegingsonderwijs. Deze bijlage kun je toevoegen aan je lesvoorbereiding door hem hier te uploaden. Je kunt max 2 afbeeldingen toevoegen

Reflectiegesprek

De student reflecteert altijd op de gegeven les samen met de persoon die de les heeft geobserveerd. Voorafgaand aan of na afloop van de les bepaalt de student of de les aanleiding is voor het schrijven van een betekenisvolle onderwijssituatie (zie stagehandleiding voor uitleg onderwijssituaties). Als dit het geval is, wordt het lesvoorbereidingsformulier opgenomen in de onderwijssituatie bij stap 3 (leren zichtbaar maken) of als bijlage. De student werkt dan ook het gevoerde reflectiegesprek uit en voegt deze ook toe aan de onderwijssituatie (bij stap 3). De student onderbouwt in de uitwerking van de onderwijssituatie de keuzes die hij heeft gemaakt in de voorbereiding van de gegeven les. *Dit hoeft hij dus niet te doen op het lesvoorbereidingsformulier.*

Is de les geen aanleiding voor het uitwerken van een onderwijssituatie, dan vindt er ook een reflectiegesprek plaats, maar hoeft de uitwerking van het gesprek niet verplicht in het stagedossier geplaatst te worden. De lesvoorbereiding wordt dan alleen op verzoek gedeeld met de instituutsopleider van de Hogeschool Rotterdam en kan een plek krijgen in het stagedossier in de map: *materialen*.

De volgende punten worden besproken:

- Op welke manier heb ik gewerkt aan mijn persoonlijk leerdoel?
- Op welke manier heb ik gewerkt aan de geselecteerde bekwaamheidseis(en)?
- Is het doel behaald? Wat ging goed? Ben ik nu (bewust) bekwaam?
- Op welke manier hebben de leerlingen gewerkt aan het lesdoel?
- Hebben ze het doel behaald?
- Hoe komt dit? Heeft mijn (leerkracht)handelen hieraan bijgedragen?
- Wat neem ik mee naar een volgende les? Wat uit mijn handelen behoud ik?
- Welk ontwikkelpunt en/of aandachtspunt haal ik zelf uit deze les?
- Welke stappen ga ik zetten om aan dit ontwikkelpunt/aandachtspunt te werken?